

začel tukaj pred kakimi 15 leti malo trgovino. Dokler mu je slabo šlo, hlinil se je Slovenca, pa samo zaradi svojega dobička. Počasi pridobil si je od Slovencev Šmarijskega okraja nekaj novcev in si je s temi postavil v trgu lastno hišo. Od tega časa naprej začel je hoditi za majhno peščico privandranih nemčurjev, češ: sedaj sem že na konji in ne rabim več podpore od Slovencev. Akoravno pri njem skoraj sami Slovenci kupujejo, ozira se on s ponosom na svojo z velikimi črkami na lastni hiši napisano firmo, katera je pisana seveda samo v nemškem jeziku. Vprašamo ga, za koga ima to firmo? Gotovo ne za peščico Šmarijskih nemčurjev! Ako bi on moral od teh živeti, bil bi tako suh, kakor trska. Nasprotno je on s svojo trgovino vezan edino le na Slovence, teh pa on drugače poznati noče, kakor v svoji trgovini. Nemcem moramo pripoznavati, da se odločno držijo svojega gesla: »Svoji k svojim«. Prepričan sem, da nobeden Šmarijskih nemčurjev ne bi kupoval pri Slovencu, posebno pa še ne, ako ima ta slovensko firmo. Tako moramo tudi mi postopati in ne smemo polniti žepov nemčurskih ljudij z našim trdo prisluženim denarjem. Pa še drugo lastnost ima znani g. Löschnigg. On se ve izvrstno hliniti in dobrikati, se ve, da le tako dolgo, dokler svojega cilja ne doseže. Tako je Šmarijčane spravil že večkrat na led in zadnjič se tako daleč, da so ga bili pred tremi leti izvolili za župana. Hvala Bogu, dnevi njegovega županstva so že šteti, ne vrnejo se več. Šmarijčani postali bi v pravem pomenu Lemberžani, ako ga volite še enkrat. Upajmo, da se bodete Šmarčani vsaj sedaj vzdramili, sicer vam bode res peščica nemčurjev zrasla čez glavo.

Iz Lehna. (Volitev) obč. odbornikov se bliža. Črni oblaki se zbirajo nad našo občino, neki rozljanju podoben grom se od daleč sliši, in kmalu bodo stali obroženi nasprotniki naši pred nami. Volilci, stopite na noge, zbirajte se okoli svojih ter poženi sovražnika v beg! Ti so mislili, da le oni so sposobni občino zastopati, le oni so varčni gospodarji, a kako so se varali! Videli so, da tudi Slovenec zna dobro računati in umno gospodariti. V dokaz, da je to istina, so pohvaljive besede enega največjih naših sovražnikov. Rekel je tudi: »Le volite, kakor hočete, nas ne bo, saj je itak vse v redu«. Ne misli si, da si nas s tem pomiril, kajti ti boš prvi med našimi nasprotniki. Pri vas mož besede ni. Akoravno je v teku treh let občina veliko neobhodno potrebnih plačil imela, število ubožcev se pomnožilo, smo vendar občinski davek na 19°/₁₀₀ znižali. Obč. premoženja se je za precej lepo vsotico — 350 gld. — povečalo. Ali ni to lepi dokaz umnega gospodarstva v občini? A vendar nas psujejo, z lažmi, kjer le mogoče, črnijo ter nas žalijo. — Nekateri so celo v jezi ali če so preveč v kupico pogledali, besede izgovorili, katere bi jim, ako bi mi tudi škodoželjni bili, lahko pod ključ pomagale. A mi se držimo besed Kristusovih: »Odpustite jim, kajti oni ne vedo, kaj delajo«. Zakaj se oni neki jezijo, zakaj smo jim trn v peti? Da smo jih pred tremi leti v njih ožji domovini premagali, obč. pisarno iz Št. Lovrenca v Lehen t. j. v sredo občine prepeljali, kamor imajo zdaj vsi občani enako daleč, tega pozabiti ne morejo. Ali ni to za vse prav? Prej smo morali 2 do 2¹/₂ uro dobro hoditi, da smo prišli do v tuji občini ležeče obč. pisarne; zdaj je pa na vse strani le eno uro. Kaj bi oni neki rekli, ko bi se tudi mi z obč. pisarno v tujo občino — v Ribnico — preselili? Volilci, le vsi pridite in pokazati jim bomo, kako se v Lehnu voli, akoravno je nasprotnikom nek velik tržan izračunal, da bo vse dobro šlo in da nas bodo naklestili. Kar so nam že pred tremi leti prerokovali, bode se njim drugič zgodilo. Le močno naj svoje jope držé, drugače jih v begu veter odnese. Če se pa njih prerokovanje vres-

niči, potem si le uha dobro zamašimo, kajti Krecenbaški medved bo takó rjul, da se bodo vse drobne živali poskrile in se v mirnejše kraje preselile; tudi nam ne bo prestatu. Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali. V kratkem mislijo v Št. Lovrenci novo, velikansko šolsko poslopje staviti. Ti stroški bodo tudi nas precej zadeli. Obč. odbor je tedaj sklenil, naj bi se še ta stavba odložila, ker davkoplačilci so itak s plačili zelo obloženi. Kaj so pa nasprotniki storili? Napravili so pismo proti sklepu obč. odbora ter so podpise na tihem nabirali. Tedaj volilci, pridite in pete jim bomo nabrusili.

Izpod Boča. (»Na Boču«.) Ne da bi se Boča sramovali; njemu je taka krasota, kojo si tuje iz dalnjih krajev ogledujejo. Sicer pa naslov »na Boču« ni resničen ali opravičen, kateri se je kraju ali fari Sv. Florijana pridjal. Od tega kraja do Boča je dosti pota, med kojim se nahajata še dva bregova, namreč Ravno Cerje pa Cerovec. Če bi ta naslov prisodil kojemu kraju, bila bi to še prej Kostrivnica. Malo bolje zadene reč naslov, gori stavljeni: »Izpod Boča«. Sploh pa morebiti pridevek ni bil srečen a tudi dandenešni priimkov ne dadó po bregovih ali malih vodah, marveč kraje privezujejo večjim bližnjim mestom in trgom.

J. V.

Iz Noršinec. (»Hanzek«.) Naš Hanzek je sin slovenske matere pa hoče biti danes več, kakor je pravi Nemec, rojen v daljnem Berlinu. Naš Hanzek se nikoli nikjer ni nemščine učil, hodil je sicer v ljudske šole v Ljutomeru, pa tukaj mu še slovenščine niso mogli v glavo zabiti. Ker je bil vojak, lahko bi se sicer v Gradci nemščine naučil, toda ošabnost mu ni tega pripustila, ker blebetal je vselej le po svoje, ako je z nemškimi svojimi tovarši prišel v dotiko, misleč, da se bodo oni učili še od njega. Čudno nemščino govori naš Hanzek in se s tem še baha, ter grdo zasramuje svoj materni jezik. Dragi bralec, ki pridete z njim v dotiko, lahko se o njegovi nemščini prepričate. Pri Ljutomerskih nemčurjih pa opravlja Hanzek imenitno službo ogleduha. Ako imajo narodnjaki naši svoje shode ali veselice, povsodi se rad skrivaj približa ta imenitni služabnik nemčurjev, da potem na tanko sporoči Herodovi zlahti, kako se kljubu vsem nemčurskim zaprekam Slovenec veseli in napreduje. Ne zameri mi, Hanzek, pa tega, kajti bliža se spomlad, goveda in konji se začno misiti, popuščajo staro dlako in dobivajo novo lepšo, tedaj želim, da tebe to moje pisanje spametuje, da se boš tudi ti zmisil in postal iz nemčurskega mršeta zopet gladki Slovenec. Ali se spominjaš evangeljskih besed: Povem vam, da bode večje veselje v kraljestvu nebeškem nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad 99, ki pokore ne potrebujejo!

L.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Prihodnji torek snide se državni zbor na Dunaji in dobi jako imenitnih rečij v posvetovanje. Ena je občila, razne železnice po in okoli Dunaja; za-nje račun se stroškov na 41 milijonov, druga pa je potlej nova veljava za denar. V nji bode krona, vredna pol goldinarja, podlaga ter ima sto vinarjev. Deset kron, sedanjih pet goldinarjev, in dvajsti kron bode zlatih, navadne krone pa bodo iz srebra, isto tako 20 in 50 vinarjev. Vinar, dva vinarja in pet vinarjev bodo iz bronu. — V maji meseci snidete se potem delegaciji, avstrijska in ogerska, v Budimpešti. Od njiju tirja neki vojni minister precej velicih svot na novo, toda avstrijski in

ogerski minister za državne finance ne odpreta mu žepov.

Česko. Tako imenovana českonemška sprava ima sedaj še samo prijatelje v vrsti Nemcev in pa pri vladi. Čehi in konservativni veleposestniki je ne marajo v sedanjih obliki. Ona je v resnici ugodna najbolj Nemcem, manj pa Čehom; umeje se torej lahko, zakaj da se je brani česko ljudstvo.

Štajarsko. Glavno mesto zelene štajarske vojvodine, Gradec, napreduje jako v dolgih. Sedaj mu je treba 1½ milj. posojila in tega denarja se je že več, kakor en milijon izdalo, največ za novo mestno pokopališče in mestno hišo ali rotež. — Ges. namestnik misli, da je načrt postave o ženitbenskih oglasnicah, sklenjen v deželnem zboru, zoper ustavo in da torej ne dobi najvišjega potrjenja. Kako pa je potlej enaka postava mogoča na Solnograškem in Tirolskem?

Koroško. Govorica gre po Celovci, da se hoče dež. glavar, dr. Erwein, odpovedati svoji službi. Ne vemo sicer, kaj da bi ga napeljalo do tega, ali škode bi pa deželi brž ne bilo, ako se zgodi. — Vrli »Mir« krepko budi slov. ljudstvo iz narodne zaspanosti in kakor pravi, »stoji sedaj na trdnih nogah«.

Kranjsko. Dopolnilnih volitev v mestni zastop v Ljubljani se konservativna slov. stranka ne vdeleži in ima za to gotovo svoje uzroke, vendar pa še stvar ni dognana, kajti na volilnem shodu katol. polit. društva so preložili sklepanje o enacem predlogu. — Prevzvišeni knezoškof dr. Missia so se v torek odpeljali iz Ljubljane na Dunaj.

Primorsko. Gorica se šteje med najzdraviša mesta, vendar pa je ondi lani umrlo od 1000 ljudi jih po 37, torej več, kakor v katerem koli drugem glavnem mestu naše države. V Gradcu n. pr. jih je od 1000 umrlo le po 28 do 29. — V Zagrad, najnovejše zdravilišče, prihaja čedalje več tujcev in zato že misli tamošnja občina, kako si dobi najlažje od tujcev največ koristi.

Tržaško. Višja sodnija v Trstu je dobila predsednika, Edmunda Peck; doslej je bil ministerjalni svetnik na Dunaji in na glasu je za liberalca in da stoji na strani laške stranke. Jezika ne zna niti slov. niti hrvaškega. — »Lega nazionale«, laški šulverein, dela marljivo na poitalijančenje slov. otrok, izlasti na Greti. Tam mali otroci ne znajo več slov. jezika, da-si so njih matere Slovenke, pa so uboge in zato pošiljajo svoje otroke v laški »šolski vrtec«.

Istersko. Huda nevolja je pri hrv. ljudstvu vsled tega, da je minister za uk in bogočastje dejal profesorja Spinčića iz službe — Lahom na ljubo in na njih tožbo.

Hrvaško. Sabor ali deželni zbor skliče vlada sredi maja v Zagrebu, toda sabor ima madjaronsko večino in vsled tega pleše na piščal bana Khuen-Héderváry: ne zmeni se torej skorej nihče več za to, kar počenja.

Ogersko. Ker je novi primas Vassary odpotoval v Rim, piše se v madjarskih listih veliko o njem in zakaj da gre tako rano v Rim. Pravi se, da minister za uk in bogočastje, grof Czaky, odstopi, ako Vassary ne opravi svojih poslov pri sv. očetu Leonu XIII. po njegovi volji. No za-nj se najde menda še že naslednik, brez škode za ogersko državo.

Vunanje države.

Rim. Grof Revertera, avstrijski poslanik pri sv. očetu Leonu XIII., vrnil se je na svoje mesto in torej ni resnično, da bi bil prišel v zamero pri sv. očetu.

Italijansko. Ministerstvo markesa Rudinija je odstopilo, ali kralj Umberto je velel Rudiniju, naj sestavi novo, on torej naj ostane na čelu vlade. Doslej še novo ministerstvo ni gotovo; preglavico dela ministerstvo za

državne finance. Nihče ga ne mara prevzeti, ker so kase blizo že prazne, vojni minister pa tirja neki še več denarja, kakor doslej. — Kralj in kraljica gresta v začetku junija v Berlin. Tje prideta dne 9. junija; ni pa znano, kam da se obrneta pozneje.

Francosko. Ubogo francosko ljudstvo ne pride do miru. Iz ene strani vznemirja ga vlada, ki preganja katoliške duhovnike, katere ljudstvo ljubi, iz druge pa anarhisti s svojimi dinamitnicami in sedaj se oglašajo neki že tudi kolera. V Naterri je namreč kaznilnica, v kateri je 4000 jetnikov in v njej je nastala kolera ter jih je že 28 umrlo na njej. — Kardinal Girard, nadškof v Parizu, podal se je v Rim in minister za uk in bogočastje dal mu je za to svoje »milostno dovoljenje«.

Nemško. Sedaj se trdi za gotovo, da je bil strah pred katol. cerkvo kriv »novega vetra« na cesarskem dvoru v Berlinu. Bali so se, da dobi katol. cerkev preveč moči do ljudske šole, ako se vsprejme nova postava za ljudske šole. To pa bi bilo na škodo neki lutrovski veri. Oj, oj! — V Wiesbadnu je umrl Fr. Bodendstedt; bil je prijatelj slovanskih, posebno pa ruskih pesmij ter jih je več prevel v nemščino.

Rusko. Ministru Giersu je bolje pa tako brž se ne prevzame svojih poslov. — Car obišče potoma nemškega cesarja v Berlinu in iz tega se sklepa, da se razmere med Nemčijo in Rusijo vzboljšujejo. Mogoče je, ali ni čisto verjetno.

Bolgarsko. Može, ki imajo vlado v rokah, poslali so posebno pismo turskemu sultanu ter se izraža v njem neka nevolja nad tursko vlado, ker ne more ali noče pripomoči, da pride Bolgarija do miru. Želeti ji je v resnici miru, toda če čaka bolgarska vlada na tursko, potem še ne pride tako k malu do njega.

Srbsko. Načelnik mestne straže v Belem gradu, Giorgjević je dobil sedaj pri sodniji 5 let ječe, ker je svoje dni zapiral ljudi, pa ni imel za to pravice. Ravnal pa je tako, ker je bil »slepo orodje« v rokah kralja Milana.

Tursko. Miriditi v Albaniji so turski vladi vedna pokora, kajti kljubujejo jej, kjer le morejo. Sedaj pa jih hoče neki ona vzeti »na muho« ter jim pokazati, da ima ona oblast čez-nje. Ne sodimo, da bode pri njih izdalo.

Griško. Na otoku Krk so se judje bali, da jih bodo kršč. prebivalci napadli o veliki noči, kakor lani in so moledovali pri vladi, naj jih varuje. Le-ta je uslišala njih vpitje, toda kristjani se leto niso še zmenili za svoje jude. Vojaki so imeli torej veliko noč brez rabuke, pa tudi judje so imeli mir.

Afrika. Katoliško misijonsko hišo v Ugandi so ustajniki razdjali. Več misijonarjev so ujeli ter jih odpeljali. Bog zna, v kake kraji.

Amerika. V Braziliji, južne Amerike, se je dežela Matto Grosso, Veliko pogorje, izklicala za neodvisno republiko. Dosedanji uradniki, v službi velike republike Brazilijanske, so ubežali, sicer pa je neki vse v redu.

Za poduk in kratek čas.

Novi »parkelj«.

(Pripovedka.)

V eni vasi pri Budejevicah, južne Česke zemlje, se je pred nekimi dnevi služkinji Kati o hudiči sanjalo; kaj, to se ni upala povedati. Ko so jo pa le silili, povedala je sanje in na to so v sanjarske bukvice pogledali in tri številke iztaknili, nje je Kati v mestu Budejevice v loterijo stavila ne ravno rada, vendar pa je dala dve